

debelim lojem, pa tudi ne takega, ki obstoji iz mehkih, tenkih in medlih vlakenc? Kako ravnati? Prvi pogoj je, da se mlada živina dovolj giblje, da telet ne privezujemo ali priklepamo, dokler niso eno ali dve leti stara, v tem času jih moramo dobro krmiti — vendar pa tudi ne smemo dva ali tri mesece starih na plano goniti, da bi potem morala dolgo časa vse mogoče prenašati in trpeti, dokler niso izpolnila dveh ali treh let, na kar pa jih po dandanes navadnem načinu tako pitajo, da jim odzamejo vsakeršno gibanje ter jim dajo preobilo ogljenčaste krme. Ni se treba čuditi, da tako vzrejena žival nima dovolj razvitih mišic, katere so na debelo s skoro neužitno tolščo prevlečene. Če hočemo meso izboljšati, moramo pospeševati razvoj mišic ne le s privajanjem primernemu gibanju, ampak tudi s primernim krmljenjem. Primerno krmljenje pospešuje neprestano zdravo in normalno rast, s krmo pa, v kateri je veliko beljakovinskih in duščastih snovi, dobivajo živali snovi, iz katerih je sestavljeno medlo meso. Tudi moramo pomisliti, da živali krme, katera povzročuje vročino in dela tolščo, ne morejo predelati v medlo meso, koristna je pa taka krma, če tolšče želimo ali je potrebujemo, ker z duščastimi sestavinami dela tolščo. Živalim, ki so vzrejene pri nizki temperaturi in se krmijo obilno z ogljenčasto pičo, nabira se rada po vrhu tolšča, živali, katere imamo v gorkih, pripravnih hlevih in katere dobivajo dovolj beljakovinske krme, pa imajo sočno, žilasto in lepo podraščeno meso.

Razne reči.

* **Znamenja čistega medu.** Kakor pri vinu, tako tudi pri medu večkrat niti znanost ne more natančno določiti, koliko je čist. Strogo znanstvena preiskava je pa tudi pretežavna, ter je navaden človek tudi skoro zvršiti ne more; zatoorej hočemo povedati nekatera navodila, po katerih se hitro preverimo o čistoti medu, če tudi ne prav zanesljivo. Če se med ni nikoli še močno razgrel, kristalizuje v malo mesecih, ko so ga nabrale čebele; nekatere vrste medu kristalizujejo že v nekaterih tednih. To kristalizovanje je gotovo znamenje pristnosti njegove. Če pa med, že jedenkrat ali večkrat razgret, neče več kristalizovati, ostane često več mesecev tanko tekoč, in če bi tudi kristalizoval, je le redkokrat jednako merno zrnast. Če se je medu kaj primešalo, precej zanesljivo spoznamo, če ga nekaj žlic denemo v alkohol in dobro premešamo ter čez nekaj časa preiščemo, če niso zaostali kaki kosmi; če se je to zgodilo, gotovo se je medu kaj primešalo, kajti čist med se raztopi v alkoholu. Pa tudi po duhu lahko sklepamo, če je med čist, kajti vanj navadno primešavajo glikose (krompirjev sirup ali pa raztopino pesnega cukra), ki imajo nekak poseben duh po patoki, kterege nos hitro spozna.

* **Lov mladih lisic po njih bñlogih.** Gozdar Schwager v Schönwaldu je objavil novo dobro metodo za lov mladih

lisic po njih jamah. Pri izkopavanji mladih lisic se večkrat prigodi, da se razbeže v več lukenj in se razkrope. Ker se luknje po več krajih prekopljejo in tudi zaspo, ne zasledi jih tudi pes jazbečar dostikrat ne, in tako se prigodi, da vzlic vsemu prizadevanju ne dobimo vseh lisic. Vselej se nazadnje potolažimo z mislijo, da jih morda ni bilo več. Za posamične ostale mlade lisice pa stare ravno toliko grabijo in vkup znašajo, kolikor so poprej vsem. Da se pa temu izogne, imenovani gozdar ne izkopava več mladih lisic s psom jazbečarjem, ampak jih lovi na nastopni način. Ob vhodu luknje izkoplje navpično ravno steno, in sicer odkoplje toliko od luknje, da je nad njo še nekaj zemlje. Od zdolej, torej pod luknjo, izkoplje jamo okoli 1 do 1.5 metrov široko in globoko, ki jo pa s počez položenimi drogovi in mahom popolnoma zatemni. Ker leže drogovi na tleh nad luknjo, je izhod iz nje popolnoma prost in mlade lisice bodo — poznajoč le jeden svetel izhod — kar popadale v jamo, za katero ne vedo. Vsaka posamična lisica do zadnje bode tako dolgo tavalala okrog, da dobi druge, to je, da se ujame. V eni noči se bodo vse mlade lisice polovile. Bati se pa ni treba, da bijih že prvo noč stara lisica osvobodila, razmaknivši drogeve v stropu. Ta način lisičje lovi je izvrsten in tudi zato boljši, ker nam ni treba zasipati. Samo tedaj je delo težavnejše, če je več lukenj, od katerih se morajo one, ki so najbolj shojene, s kako pestjo zavarovati ali pa vsaj z lesom zadelati.

* **Hladilno pijačo,** prijetno, čvrsto in šumečo, napraviš če v vedro vode deneš 500 do 700 gramov medu, skupaj razgreješ, potem pa pustiš da v odprtem vedru zavre, kar se hitro zgodi, če prideneš nekaj olóvih droži (Bierhete). Ko je pijača zavrela, napolniš takoj prvi dan ž njo slatinske steklenice, dobro jih zamaši in postavi v kak hladen kraj. V osmih dneh je ta zmes dobra za pitje ter je boljša nego marsikaka druga pijača.

* **Lesene posode obvarujemo v kleti,** vlažnosti in plesna če jo poprej namažemo s firnežem, ki ga dobimo, če 8 delov kolofonije in 1 del lanenega tolja vkup stopimo. S firnižem pa moremo prevleči le stvari, ki so popolnoma suhe in rabiti ga moramo gorkega.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

135.

Plavba do Afrike.

Port Elizin 24. februvarja 1870.

Sedaj sem v Afriki. Dne 9. januarja je zapustila naša ladja Southampton in pluli smo srečno proti Madejri. Tu v pristanišču funchalskem se je ladja vsidrla za cel